

Młodzi Polacy nie garną się do pracy. To problem

Tylko 10 procent młodych Polaków, którzy kształcą się po 18. roku życia, decyduje się na łączenie nauki z pracą. To o połowę mniej niż w strefie euro oraz jedna trzecia tego, co w Niemczech. Marnują się więc potencjalne zasoby pracowników, mimo że koniunktura na rynku jest bardzo dobra - pisze Marcin Lipka, główny analityk Cinkciarz.pl.

Rosnące wynagrodzenia, historycznie niskie bezrobocie oraz napływ pracowników z Ukrainy skłaniają do wniosku, że popyt na pracę w Polsce jest rekordowo wysoki. Coraz częściej mówi się także o możliwych negatywnych skutkach dla przyszłego wzrostu gospodarczego ze względu na braki zasobów siły roboczej związane, chociażby ze starzejącym się społeczeństwem.

Faktycznie jednak w naszym kraju "ukryte" są znaczne pokłady osób, które mogłyby przynajmniej częściowo zredukować lukę związaną z uwarunkowaniami demograficznymi, obniżeniem wieku emerytalnego czy niską aktywnością zawodową kobiet bez wyższego wykształcenia. Tym rozwiązaniem może być aktywizacja osób młodych, często studentów, którzy wyraźnie nie garną się do pracy.

Aktywizacja NEET-ów nie rozwiąże problemu

Kilka lat temu w Unii Europejskiej odbyła się szeroka dyskusja na temat młodych osób (15-24 lata), które ani nie pracują, ani się nie uczą, ani nie kształcą się zawodowo (NEET - neither in employment nor in education and training). Pomiędzy rokiem 2008 a 2012 ich liczba w UE wzrosła

o milion osób i wyniosła 7,5 mln. Obecnie jednak liczba NEET-ów w UE jest mniejsza niż przed rokiem 2008, a jej wzrost wynikał prawdopodobnie głównie z głębokiego kryzysu ekonomicznego.

Również w Polsce NEET-ów sukcesywnie ubywa. Warto jednak zauważyć, że choć społecznie jest to trudny problem, gdyż te osoby ciężko zaktywizować ze względu na zwykle niskie kwalifikacje, ich odsetek w całej populacji ludzi młodych jest stosunkowo niewielki i wynosi zarówno w Polsce, jak i w Unii ok. 11 proc.

Nawet gdyby udało się zmniejszyć liczbę NEET-ów o połowę, czyli do wartości obserwowanych w Niemczech, Holandii czy Szwajcarii, to liczba pracujących lub uczących się mogłaby wzrosnąć o ok. 200 tys. To dużo, ale nie są to wartości na tyle przełomowe, by zauważalnie poprawiły kondycję całej gospodarki.

Student się uczy, ale pracować już nie chce

Zupełnie inaczej przedstawia się kwestia osób uczących się, które praktycznie nie uczestniczą w rynku pracy, a przy stworzeniu odpowiednich warunków mogłyby to robić. Współczynnik zatrudnienia osób w wieku 15-19 lat (przedział wiekowy stosowany przez Eurostat) w Polsce wynosi zaledwie 2,7 proc. na koniec 2016 r. W przypadku całej Unii jest to 12 proc., a w Danii oraz Holandii dochodzi do granicy 50 proc. Wyrównanie, chociaż unijnego wyniku oznacza wzrost zatrudnienia o 150 tys. kształcących się osób.

Zaskakująco niski jest także poziom zatrudnienia wśród osób kontynuujących naukę w wieku 20-24 lata. W Polsce wynosi on zaledwie 11,4 proc. i sukcesywnie spada przez ostatnią dekadę (w 2008 r. było to 18,2 proc., a w 2010 r. 15,7 proc.). Niewykluczone, że dzieje się tak, ponieważ coraz mniejszy odsetek studentów płaci za studia, a łączenie pracy oraz nauki w Polsce, jeżeli nie wymaga tego sytuacja finansowa, jest mało popularne.

Według corocznych raportów GUS dotyczących szkół wyższych i ich finansów w roku akademickim 2007/2008 odsetek studentów otrzymujących darmową edukację (uczelnie publiczne, studia stacjonarne) wynosił 42 proc. Po czterech latach było to 51 proc., a według najnowszych danych GUS za rok akademicki 2016/2017 sięgnął on poziomu 60 proc. Z kolei według badań przeprowadzonych przez Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w 2010 r. aż 76 proc. studentów zrezygnowałoby z zatrudnienia lub nie szukałoby pracy, gdyby posiadało odpowiednie wsparcie finansowe od rodziców.

Kilkaset tysięcy zdolnych do podjęcia zatrudnienia

Z populacji ok. 3 mln osób w wieku 18-24 lata edukację kontynuuje ok. 1,8 mln (1,4 mln studentów). Tylko 9,7 proc. spośród nich ma zatrudnienie. To zdecydowanie gorszy rezultat niż średnia w strefie euro - 20 proc. czy wyniki liderów - Holandii - 45 proc., Danii - 44 proc. oraz Niemiec - 31,4 proc.

Wzrost odsetka zatrudnienia wśród uczących się młodych dorosłych o każde 10 pkt proc. oznacza blisko 200 tys. nowych pracowników na rynku, i to takich, którzy po ukończeniu edukacji, będą lepiej przygotowani do pełnoetatowej posady niż ich rówieśnicy bez doświadczenia.